

Pleitaantekeningen 21-10-2024

Dank voor de gelegenheid nog iets te mogen zeggen. Ik zal het kort houden want we hebben al veel op papier gezet en ik wil niet onnodig in herhaling vallen.

Graag merk ik op dat het voor mij een eer is om hier te mogen zijn, om met mevrouw meester Brooks te mogen samenwerken en vooral om voor deze moedige cliënten het woord te mogen voeren.

Deze zaak draait in de kern om de meest ingrijpende maatregel die de overheid kan nemen ten aanzien van het Grondrecht op vrijheid van vergadering: een verbod.

Ik procedeer al bijna twintig jaar in rechtszaken over het recht op betoging, en nog nooit ging dat over een daadwerkelijk verbod.

Het recht op betoging is fundamenteel voor het functioneren van de democratische rechtsstaat.

Het is, naast verkiezingen, de enige manier voor burgers om samen hun zorgen, ongenoegen en politieke denkbeelden in het openbaar te kunnen uiten.

Daarom is het een recht, geen gunst. En daarom moet de overheid alles doen om dit recht te faciliteren. Net als het stemrecht mag dit recht alleen in, bij wet vastgelegde, uitzonderingsgevallen worden *beperkt*. En dan moeten die beperkingen ook nog eens noodzakelijk en proportioneel zijn.

Een *verbod* van het recht op vrijheid van vergadering is, net als bij een verbod op het stemrecht, alleen denkbaar in zeer extreme situaties. Zoals Berend Roorda, de belangrijkste academisch expert op het gebied van het recht op demonstratie, aangeeft: dan moet je echt denken aan situaties als een burgeroorlog. Een situatie waarin alles moet wijken voor het landsbelang, zelfs verkiezingen of een protest. Waarin er echt geen politie beschikbaar meer gemaakt kan worden om een klein vreedzaam protest te kunnen faciliteren.

Dat alles speelde niet op Sint Maarten eind november 2023, op geen enkele mogelijke manier.

De betoging was aangemeld, er waren keurige afspraken met de politie over de plek en route; er was geen noodsituatie, geen burgeroorlog. En toch werd de betoging verboden.

Wat er wél speelde eind november 2023, waren de afgrijselijke omstandigheden in Gaza. Na de aanslagen in Israël vond een ongekende verwoesting van infrastructuur, natuur en

mensenlevens plaats. In november 2023 waren er al duizenden onschuldige burgers, onder wie veel kinderen, op gruwelijke wijze omgekomen.

Over de hele wereld werd gedemonstreerd in die weken. Alleen niet op Sint Maarten.

Niet omdat er geen burgers waren die hun solidariteit en medemenselijkheid wilden betuigen: nee, die waren er. Onze cliënten, mevrouw [REDACTED] en de heer [REDACTED] en tientallen anderen met hen. Maar zij mochten niet.

Hun vreedzame solidariteitsprotest werd geheel verboden door de minister van justitie.

Deze heftige schending van rechten kan niet meer teruggedraaid worden.

Wat er wel nog kan, is om kraakhelder vast te leggen dat deze beslissing onrechtmatig en onjuist was. In strijd met de wet en de mensenrechten. Dat is een belangrijk signaal, niet alleen voor de betrokken burgers, maar ook voor de overheid.

De tweede demonstratie, in mei 2024, kon gelukkig wel plaatsvinden, maar cliënten zijn nog steeds bang dat er zo weer een verbod kan worden uitgevaardigd bij een komend protest. Een nieuwe minister van justitie zou zo weer kunnen denken dat verbieden nog steeds een optie is in het omgaan met vreedzame samenkomsten.

Ook om die reden hebben cliënten veel belang bij deze zaak en gaat het hier om een belangrijk precedent.

Mr. Jelle Klaas, advocaat PILP